

vydobyti pohledávky dlužníkovu jednání, jež nejsou hospodářsky a právně nutná neb obvyklá, zmenšují jeho jmění nebo je činí věřiteli nepřístupným. Okolnost, že žalovaný dopisem oznámil straně žalující, že nabízí mimosoudní narovnání a žádá slevu 55% z kapitálu, nestačí ku povolení zatímního opatření, nýbrž jest osvědčiti, že tu jest na straně žalovaného jednání, které jest způsobilé zhoršiti jeho majetkový stav vzhledem na jeho poměr k věřiteli, domáhajícímu se zatímního opatření. Že odpůrce takové jednání předsevzal nebo pravděpodobně mohl je předsevzít, nelze z osvědčených okolností usuzovati.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

#### D ů v o d y:

I kdyby se přisvědčilo stěžovateli, že osvědčila podle § 389 ex. ř. dopisem žalovaného ze dne 15. prosince 1930 zažalovaný nárok, nelze jí přisvědčiti, že dopisem tím osvědčila i ohrožení zažalovaného nároku po rozumu § 379 ex. ř. Nestačí osvědčení objektivního nebezpečí, nýbrž třeba, by tu bylo ohrožení subjektivní, ohrožení nároku navrhovatelova určitou činností nebo určitým jednáním odpůrce, jež by mohlo pravděpodobně vydobyti navrhovatelovy pohledávky zmařiti nebo podstatně stížiti. Předloženým dopisem jest však jen osvědčeno, že žalovaný je ve finanční tísní, že se jeho majetkový stav zhoršil, nedoličuje však dopis ten nijakou pozitivní činnost žalovaného, která by vydobyti zažalovaného nároku přímo ohrožovala. Nepochybil tudíž rekursní soud, zamítnuv návrh na povolení prozatímního opatření.

#### Čís. 10853.

**Pravovárečné měšťanstvo jest právnickou osobou. Nezaniká tím, že zcizilo předmět podniku (pivovar) na třetí osobu.**

**I hromadné osobě lze uložit výkon vyjevovací přísahy podle § 47 ex. ř. Má-li vícečlennou reprezentaci, závisí na úvaze soudu, kterému nebo kterým reprezentantům má býti uložen výkon přísahy.**

(Rozh. ze dne 5. června 1931, R I 434/31.)

V exekuční věci proti Pravovárečnému měšťanstvu v N. navrhl vymáhající věřitel, by byl ustanoven rok podle § 47 ex. ř. Soud prvé stoli ce návrh zamítl. D ů v o d y: Proti návrhu vymáhající strany na složení vyjevovací přísahy podle § 47 ex. ř. namítal František H., že není funkcionářem Pravovárečného měšťanstva v N., poněvadž toto neexistuje, není proto oprávněn je zastupovati, nemůže proti němu z toho důvodu býti vedena exekuce, aniž může býti přidržen ke složení přísahy podle § 47 ex. ř. Výpisem z rejstříku jest osvědčeno, že pravovárečné měšťanstvo v N. již neexistuje. Není proto návrh podle § 47 ex. ř. odůvodněn proti bývalému funkcionáři neexistující již firmy, pročež bylo námitkám Františka H-a vyhověti a návrh zamítnouti. R e k u r s n í

s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, nehledě k zamítacím důvodům, zahájil řízení podle § 47 ex. ř. D ů v o d y: Pravovárečné měšťanstvo jest považovati za dovolenou společnost, za právnickou osobu ve smyslu § 26 obč. zák.; jest na venek samostatným právním a hospodářským podmětem, nabývá práv a zavazuje se samostatně, jednotliví členové z jeho jednání přímo práv nenabývají ani závazky nejsou stíženi. Pravovárečné měšťanstvo vykonávajíc živnostenské oprávnění pivovarské, nyní volné, zůstává nadále jen společností práva soukromého, podle něhož se řídí jeho právní poměr i na venek i uvnitř mezi jednotlivými podílíky. Podílnictví na pravovárečném měšťanstvu vzniklo z přenesení historického oprávnění jednotlivých měšťanů v N., vařiti a prodávati pivo, na společný podnik. Členy pravovárečného měšťanstva byli vlastníci měšťanských domů, s jichž vlastnictvím bylo ono oprávnění spojeno. Právo várečné a právo spolumajetnictví na společném jmění přísluší pravovárečníkům podle jejich podílů. »Právo várečné« zbývá jen jako hostinské označení oprávněných domů. Ve skutečnosti o sobě jako zvláštní oprávnění při volnosti živnosti pivovarské jinak nemá význam. Důraz spočívá dnes na spolumajetnictví společného jmění. Podle stanov pravovárečného měšťanstva v N., které se zakládá na propinačním právu měšťanstvu v N. od nepamětných dob příslušejícím a starými privilegii královskými a Rožmberskými potvrzeném, a to § 1 jest účelem pravovárečnictva provozovati v městě N. pivovarní živnost se sladovnou, s výrobou piva, sladu a vedlejších výrobků a s nimi obchod vésti, hostince neb prodejné sklady v N. neb na jiných místech kupovati, zcizovati, nebo pachtovati a udržovati a všecka k tomu potřebná oprávnění k živnostenskému provozování a ostatní koncese podle příslušných zákonů a předpisů sobě vymoci. Vytčený účel pravovárečnictva naznačuje, že zcizí-li pravovárečnictvo pivovarní živnost se sladovnou, není tu majetku, který má napomáhati ke sledování účele, a že tím pravovárečnictvo pozbylo důvod pro své trvání. Tím však ještě dle stanov nezanikla společnost sama, neboť k tomu se podle § 28 stanov vyhledává usnesení valné hromady na zrušení společnosti a usnesení o modalitách zrušení a o provedení likvidace. Že zcizení závodu není ještě zrušením pravovárečnictva, jest samozřejmé, neboť jsou tu ještě aktiva a pasiva, práva a povinnosti, které musí býti realizovány, a nemůže proto zcizení závodu o sobě znamenati zrušení pravovárečnictva. Koupila-li podle firemních spisů firma »Pivovar v P.« od firmy Pravovárečné měšťanstvo v N. pivovar v N. a Pravovárečné měšťanstvo v N. se vzdalo provozu pivovaru a tato změna majitele firmy byla usnesením ze dne 25. října 1929 v rejstříku firem jednotlivců provedena, týkala se tato změna v rejstříku jen změny majitele závodu k zápisu povinného, nebyla však zrušením společnosti, společnost trvá dále. Poněvadž podle spisů Nc 16/31 správní exekuce vedená na jmění Pravovárečného měšťanstva v N. k vydobytí daní zůstala bezvýslednou, byl tu podle ustanovení § 47 třetí odstavec ex. ř. důvod k zahájení řízení podle prvního a druhého odstavce tohoto paragrafu a neměl proto první soudce návrh na zahájení tohoto řízení zamítnouti. Poněvadž tak učinil, jest rekurs

odůvodněný a bylo mu vyhověno a soudu první stolice uloženo, by zahájil řízení podle § 47 ex. ř.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

### Důvody:

Napadeným usnesením bylo zrušeno usnesení soudu první stolice, jímž byl zamítnut návrh vymáhající strany na výkon vyjevovací přísahy, a uloženo soudu první stolice, by o tomto návrhu zahájil řízení podle § 47 ex. ř. Poněvadž zástupce povinné strany byl o návrhu již slyšen podle čtvrtého odstavce citovaného místa zákona a opětného slyšení dlužníka nebude zapotřebí, jest považovati dovolací rekurs za přípustný i s hlediska § 527 odstavec druhý c. ř. s. a § 78 ex. ř. Dovolacímu rekursu nelze však přiznati oprávnění. Pokud se týče námitky věci pravoplatně již rozhodnuté, stačí stěžovatele odkázati na příslušné odůvodnění napadeného usnesení, jímž tato námitka byla vyvrácena. Ačkoliv lze přisvědčiti stěžovateli, že již i původní návrh vymáhající strany ze dne 13. listopadu 1930 směřoval proti pravovárečnému měšťanstvu v N., nikoliv proti Františku H-ovi samému, vyplývá z rozhodnutí krajského soudu jako soudu rekursního ze dne 13. ledna 1931, že návrh byl rekursním soudem pojat v ten smysl, jako by směřoval proti Františku H-ovi samému, a v tomto smyslu bylo také o něm rozhodnuto. Ve věci samé nenapadá stěžovatel právní názor rekursního soudu, že pravovárečné měšťanstvo jest považovati za právnickou osobu. Je-li však tomu tak, nezanikla tato právnická osoba již tím, že prodala svůj podnik třetí osobě a že tento převod byl vyznačen v obchodním rejstříku. Zda jsou k zastoupení povinné strany kromě stěžovatele povolány i jiné osoby, nerozhoduje, neboť, nehledíc k tomu, že stěžovatel neuplatňoval tuto námitku v řízení první stolice, přináleží soudu podle obdoby § 373 c. ř. s., by ustanovil, které z několika osob v úvahu přicházejících mají býti vyslechnuty. Zda byla tržová cena za prodaný podnik již rozdělena mezi podílníky, či zda stěžovatel zadržuje nějakou částku, jak tvrdí vymáhající strana, má právě býti zjištěno vyjevovací přísahou.

### Čís. 10854.

**Závada, záležející v tom, že žaloba byla na okresním soudě zadána zmocněncem neadvokátem (notářem), ač žalobce byl podle § 29 c. ř. s. povinen dáti se zastupovati advokátem, byla zhojena tím, že za žalobce při prvním stání zakročil advokát, vykázaný procesní plnou mocí.**

(Rozh. ze dne 5. června 1931, Rv I 885/30.)

Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic. Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v